

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

Appendix, De impedimentis matrimonii cum dirimentibus tum
impedientibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

phaniam, & à feria quarta Cinerum usque ad octavam Paschatis inclusivè, ex Concil. Trid. Sess. 24. cap. 1. de reform. matrim. Alioqui Jure veteri prohibeantur ab Adventu ad Epiphaniam à Septuagesima ad octavam Paschatis, à diebus Rogationum ad octavam Pentecostes, *can. Non oportet 8. cum seq. xxxiii. q. 4. c. Compellamus 4. sup. de feriis*; quia illis temporibus communio erat in præcepto, eaque festa sunt omnium toto anno occurrentium celeberrima, solemnitates autem nuptiarum vehementer à spiritualibus advocant, & ad carnalia trahunt, *Sylvest. in Summa 7. Matrimonium cap. 3.* Cæteroque absque solemnitatibus, id est benedictione sponsi & sponsæ inter Missarum solemnitas, traductione sponsæ in domum sponsi, cum convivii, saltationibus & aliis id genus pompis nuptialibus, etiam prædictis temporibus matrimonium contrahere, ac consummare licet.

APPENDIX & ἀνακεφαλαιώσεις.

De impedimentis matrimonii cum dirimentibus tum impedientibus matrimonium.

1. Impedimenta dirimentia matrimonium.
2. Impedimenta non dirimentia.

Præter impedimenta matrimonii, de quibus cum Pont. egimus hætenus, sunt & quædam alia partim dirimentia, partim impedientia; quare ut plenior eorum habeatur cognitio, non absre fuerit, compendio quodam omnia & singula hic recensere eo ordine, quo supra Tit. 1 §. 10. hujus libri, versibus quibusdam comprehensa & proposita sunt.

Inter impedimenta igitur dirimentia primum locum obtinet Error & Condicio sive qualitas status, de quo supra Tit. 9. de conjugio servorum.

1. Secundum est Votum continentie solemnæ, de quo 6 *Qui Clerici vel voventes, &c.*

Tertium est Cognatio, de qua Tit. 11. & 12. *De cognat. spirituali & de cognat. legali.*

Quartum est Crimen, de quo Tit. 7. *De eo, qui duxit in matrim. quam polluit per adult.*

V. Est disparitas cultus, quæ scilicet repe-

ritur inter baptizatum & non baptizatum seu infidelem, veluti Judæum, paganum; & non modò impedit contrahi matrimonium inter fidelem & infidelem, verùm etiam contractum dirimit, (licet fidelis cum catechumeno, id est in fide Catholica instructo, & volente baptizari, contrahat, *can. Non oportet & ibi Gloss. xxxviii. q. 1.* Quamvis enim inter infideles, id est non baptizatos possit esse verum & legitimum matrimonium, quatenus est contractus quidam, ut multis probat Gratianus *d. loco in Summa*; etiam in secundo consanguinitatis gradu, quando quidem, cum extra Ecclesiam fiat, non ligetur sacris Canonibus, *a. Gaudemus 8. inf. de divort.* nec dissolvatur eorum matrimonium, si postea convertantur ad fidem, *d. c. Gaudemus*; tamen matrimonium, prout est Sacramentum, ac proinde supponit Baptismum, non potest esse inter fidelem & infidelem, *can. Iudaorum, can. Cave xxxviii. q. 1.* Hinc in *l. Ne quis Cod. de Iudæis*, si Christianus Judæam, vel Judæus Christianam in conjugem sibi absceverit, publico iudicio, adulteri instar, tenetur. Unde patet, ne quidem inter fidelem & infidelem consistere matrimonium, ut est contractus legitimus, *arg. c. Veniens sup. de presb. non baptizato*; quia scilicet contra leges fit.

VI. Vis sive metus gravis, qui cadere possit in constantem virum, dummodò incellus fuerit ad contrahendum matrimonium, de quo supra Tit. 1 §. 9. n. 4. *lib. hujus*. Illud hic restat inquirendum, an inter raptorem & raptam consistat matrimonium. Negat Justinianus, in *l. unica Cod. de raptu virg.* Contrarium statuitur in *c. ult. inf. de raptoribus, juncto cap. penult. inf. de secundis nups.* Hocque jus sequitur, servata tamen moderatione Conc. Trid. Sess. 24. c. 6. *de reformat. matrim.* ubi decernit, inter raptorem & raptam, quamdiu ipsa in potestate raptoris manserit, nullum posse consistere matrimonium. Et addit: Quod si rapta à raptore separata, & in loco tuto & libero constituta illum in virum habere consenserit, eam raptor in uxorem habeat; & nihilominus raptor ipse, ac omnes illi consilium & favorem præbentes sint ipso jure excommunicati ac perpetuò infames, omniumque dignitatum incapaces; & si Clerici fuerint, de proprio gradu decendant. Teneatur præterea raptor mulierem raptam,

sive eam uxorem duxerit, sive non duxerit, decenter arbitrio Iudicis dotare.

VII. Ordo sacer, de quo sup. Tit. 6. *Qui Clerici vel vorentes matrim. contrahere possint.*

VIII. Ligamen seu vinculum prioris matrimonii, contracti per verba de presenti, de quo Tit. 4. de *sponsa duorum*: nam licet Tit. ille solum inferibatur: De *sponsa duorum*; tamen in eodem agit etiam Pont. de eo, qui contracto prius matrimonio cum una, eadem vivente contrahit cum alia, & è contra.

IX. Honestas seu Justitia publicæ honestatis, de qua supra Tit. 14. de *consanguinitate & affinitate*. §. 4.

X. Affinitas de qua d. Tit. de *consanguinitate & affinitate*. §. 3.

XI. Impotentia coeundi, de qua Tit. 15. De *frigidis & maleficiatis*.

Denique est impedimentum clandestinæ desponsationis sive matrimonii clam contracti, de quo Tit. 3. De *clandestina desponsatione*: quod novissimè per Conc. Trid. effectum est dirimens.

Inter impedimenta non dirimentia matrimonii primum est, interdictum Ecclesiæ, de quo proximè Titulo superiori dictum est.

2. Secundum est temporis interdicti seu temporis feriati, vulgus clausum vocat, de quo d. Tit.

Tertium, Cognatio spiritualis, orta ex Catechismo. Notandum enim, quòd, quemadmodum ex Baptismo & Confirmatione oritur quædam cognatio spiritualis perfecta: ita etiam ex Catechismo oriatur quædam spiritualis cognatio imperfecta, cap. *Contracto sup. De cognat. spirituali*, cap. 2. eod. in 6. Catechismus verò est instructio baptizandi solemniter à Sacerdote facta priusquam baptizetur, de articulis fidei Catholicæ Romanæ credendis, respondente patrino, nomine baptizandi, can. *Ante baptismum* De *consecrat. distinct. 4.* Ex hac itaque instructione cognatio oritur spiritualis imperfecta, inter easdem personas, inter quas ex Baptismo, olimq; extendebatur ad omnes, ad quos cognatio ex Baptismo. Nam Catechismus ex natura sua est quoddam initium Baptismi & regenerationis spiritualis, ideoque prout ex Baptismo nascitur cognatio spiritualis, ita & ex Catechismo oriri debet, con-

formiter ad cognationem ex Baptismo, tanquam ad mensuram suam: ac proinde pariter quoque extendi debet, cum sit eadem ratio utriusque, si non quoad dirimendum matrimonium, saltem quoad impediendum. Quod addo, quia cognatio hæc spiritualis ex Catechismo est tantum impediens, non etiam dirimens impedimentum. ista verò etiam dirimens. Hinc sequitur, hanc cognationem per Concilium Tridentinum restrictam esse ad eum modum, quo cognatio spiritualis ex Baptismo vel Confirmatione restricta est, nempe ut contrahatur dum traxat inter catechizantem & catechizatum, eisque parentes. Cæterum, ut ante diximus, existimat Sanchez De *matrimonio lib. 7. disput. 10.* eam per Concilium Tridentinum non solum esse restrictam, sed etiam prorsus sublatam.

IV. Sponsalia, cum alio vel alia antè contracta, de quo Tit. De *spons. duorum*.

V. Votum castitatis simplex, de quo in c. *De voto in 6. in cap. 3. 5. & 6. sup. Qui clerici vel vorentes*, &c. Hoc impedimentum oritur etiam ex voto Religionis, absolutam profitentis castitatem: item ex voto suscipiendi sacros Ordines aut non nubendi, ut patet ex cap. *Memimus*, c. *Consultus*, c. *Rursus sup. Qui clerici vel vorentes* &c. Vide plenius Navar. in *Manuali cap. 22. n. 73.*

VI. Crimen incestus, de quo Tit. De eo qui *cognovit consang. uxoris sua.*

VII. Raptus sponse alterius, can. *Statutum xxvii. qu. 2. juncto cap. fin. inf. De raptorib.* Ubi advertit eum, qui rapuit sponsam alienam, cum nulla posse contrahere, & inter raptorem ac raptam esse impedimentum dirimens, quamdiu rapta manet in potestate raptoris; ut ante diximus: ac denique raptum non sponsæ nullo modo impedire matrimonium cum alia non rapta.

VIII. Uxoricideum seu cædes uxoris suæ, can. *Admonere* & can. *Interfecta xxxii. quasi 2.* Quod intellige de simplici occisione, quia conjuncta cum adulterio impedimentum esset dirimens. Intelligiturus de cæde facta propria auctoritate, nam si quis uxorem auctoritate publica & tanquam Justitiæ minister occidat, nec peccat, nec impedimentum hoc incurrit, juxta doctrinam communem. Eadem pœna extenditur ad mariti cædem. Nec obstat, quòd pœna

TITULUS XVII.

Qui filii sint legitimi.

1. Legitimi sunt nati ex iustis nuptiis.
2. Ex parentibus publicè & solemniter matrimonio junctis.
3. Legitimati per subsequens matrimonium.
4. Legitimati à summo Pont. vel alio Principe.
5. In adoptionem dati.

DE ratione & modo contrahendorum matrimoniorū hactenus abunde dictum est. Hoc Tit. agitur de effectu & fructu matrimonii ritè contracti, de legitimis scilicet filiis: illi enim aut nascuntur tales, aut fiunt.

Legitimi igitur in primis sunt filii, qui ex legitimo matrimonio seu iustis nuptiis procreati sunt, *e. Caussam 7. e. Pervenit 11 h. t.* Et hi dicuntur naturales & legitimi, quasi quos natura & lex civilis agnoscit, ut distinguantur à naturalibus & à legitimis tantum.

1. Secundò, legitimi sunt, qui ex parentibus publicè quidem & solemniter (prout præscribitur in *e. Cum inhibitis sup. De desponsat. impub.*) sed nulliter, propter aliquod impedimentum latens, matrimonio junctis nati sunt, licet postmodum declaratur matrimonium nullum; *d. e. Pervenit & c. Cum inter 2. h. t.* aded ut ignorantia & bona fides unus hac in re sufficiat, si modo juncti fuerint in facie Ecclesiæ; *juxta d. cap. Cum inhibitis* Ideoque si conjugatus, vivente prima uxore, in facie Ecclesiæ cum secunda, hoc ignorante, contrahat, proles eorum legitima erit, & quidem quoad omnia, etiam feuda & hæreditates, idque favore prolis *e. Ex tenore 4. h. t.* Præsumitur autem bona fides, quamdiu non apparet mala, *e. 2. & ibi DD h. t.* Sed & ex matrimonio errore juris probabili: qui scilicet bonam fidem parere possit, veluti dum erratur in decisione juris dubii) contracto legitimam prolem nasci communiter placuit, *per e. Per venerabilem 13. & d. e. Ex tenore h. t.*

3. Tertiò, nati ex soluto & soluta, inter quos consistere matrimonium poterat, licet ab initio illegitimi fuerint, per subsequens ma-

trimo-

pœna non debet extendi ultra suum casum, quia, ut Navar. *d. loco n. 74.* id fallit in iis correlativis, in quibus eadem ratio idem suadet prout hic.

IX. Susceptio proprii filii de sacro fonte seu Baptismo, eo animo facta, ut ob cognationem spirituales inde contractam debitum conjugale alteri parenti subtrahatur: talis enim, mortua conjugè, cum alia contrahere prohibetur, *can. De eo xxx 9. 1.* Eadem est ratio de eo, qui tenet filium in Confirmatione.

X. Cædes presbyteri, quando scilicet quis convictus in iudicio de ea fuerit, *e. Qui presbyterum inf. De pœnit. & remissionib.*

XI. Solemnis pœnitentia: æquum enim est, ut qui semel solemnem pœnitentiam egit, tota vitæ luctum præ se ferat, *can. De his & similibus xxxiii. quæst. 2.*

XII. Conjugium scienter contractum cum Mortali professa, *can. Si quis xxvii 9. 1.* His addi potest excommunicatio major & minor: nam cum ea impediatur omnium Sacramentorum perceptionem, similiter impedit, ne matrimonii Sacramentum legitime suscipiatur.

Denique quodvis peccatum mortale, quo contrahens tempore contractus derinetur: cum enim matrimonium sit Sacramentum, sanctè tractandum est, *Conc. Trid. Sess. 24. cap. fin. in fine De reformat. matrim.* Vide de his omnibus plenius Navar. *d. loco num. 74. & seqq. Covar. 2. p. De sponsalib. cap. 6.* Cæterum in impedimentis non diuinentibus dispensare Episcopus potest: præterquam in sponsalibus cum alio vel alia contractis, quia talis dispensatio contineret in se injuriam tertii, cui si ipse cedat, potest alter jure suo liberè, cui voler, matrimonio jungi: & præterquam in voto Castitatis ac Religionis, quia summo Pontifici super hoc referatur dispensatio. Vide Navar. *d. loco n. 85.*

ubi tradit, quando ob consuetudinem non sit opus in his petere dispensationem.

